

Jeden den nezaměstnaného básníka Libora Pěnkavy

Toho dne se Libor Pěnkava probudil jako vždy v šest hodin, přestože si již pět let nařizoval budík zásadně na půl osmou. Zvolna vstal z postele a sérií padesáti kliků započal svůj ranní tělocvik. Ruce se mu trochu třásly, když z police vytahoval Odysseu. Při četbě slavného eposu provedl sto dřepů. Pak knihu odložil a vydal se do koupelny, náramně spokojen se svou disciplínou a s Odysseovou mazaností. Pepa, toho času anděl strážný, seděl na sporáku a lhostejně ho při tom pozoroval. Vtom si uvědomil, že si Pěnkava, velký staromilec a vášnivý sběratel čehokoliv, zakoupil včera na bleším trhu holicí soupravu z dvacátých let. Pepa tiše zaúpěl a vrhl se do koupelny právě ve chvíli, kdy si Libor Pěnkava přikládal ke krku starožitnou břitvu s ozdobně leptanou stříenkou. Pepa si vzpomněl, že podobnou vlastnil jeho pradědeček z matčiny strany. Zkušenými tahy pak vedl Liborovu ruku, takže se náš sběratel řízl jen dvakrát.

K snídani zvolil Libor krajíc chleba s domácí rybízovou marmeládou, kterou mu jednou do roka dovážel bratranec Václav z Nosislavi, a k tomu samozřejmě horký Assam, podávaný v otřískaném hrnku se zelenými proužky. „Dokud nemá černej čaj barvu vyjetýho oleje, nemá cenu s ním ztrácet čas,“ říkával často Liborův otec, dej mu Pánbůh věčnou slávu. Při jídle Libor zamyšleně pozoroval střechy nejstarší čtvrti Města. Pálené tašky nejsou špatné, ale šindele bývaly lepší, pomyslel si. Když mu nosislavská marmeláda potřísnila béžovou košili, přestal rozvažovat nad výhodami a nevýhodami daného druhu krytiny, vyhodil košili do odpadkového koše a ze skříně vytáhl čistou, pro změnu béžovou.

S úderem třicáté sedmé minuty po sedmé hodině ranní otočil Libor Pěnkava klíčem ve dveřích svého podkrovního bytu a vydal se do práce. Pepa si s povzdechem prohlížel starobylý klíč, který zůstal trčet v zámku. „Mám já tohle zapotřebí?“ zamumlal s vědomím, že tato pozvánka pro zloděje není zdaleka nejhorším nebezpečím, před kterým dnes musí Pěnkavu ochránit. Přinést klíč Liborovi nesměl, což ho velmi mrzelo, protože by mu ho milerád vrazil do oka, a tak se alespoň protáhl klíčovou dírkou a zajistil dveře zevnitř řetízku.

Mezitím již Libor Pěnkava nasedal na své jízdni kolo značky Ukrajina. Přilbu neměl. „Pochopitelně,“ zašklebil se Pepa, „ale já mám jen jedny nervy!“ Vmáčknul se na sedlo za Libora a pevně zavřel oči.

Možná měli ostatní účastníci silničního provozu méně letargické strážné anděly, možná se podivnému cyklistovi vyhýbali obloukem nebo náhody skutečně existují. Ať se přikloníme ke kterémukoliv světonázoru, na tom, že Libor Pěnkava dojel do práce živ a zdrav, to nejspíš nic nezmění.

Libor se živil jako jeden ze dvou redaktorů uměleckého periodika Básníkův rok. Druhý redaktor byl zároveň majitelem i nakladatelem tohoto listu. S Liborem časopis založili v přesvědčení, že našli díru na trhu a čtenáři se jen pohnou. Nyní, po pěti letech fungování, se jejich rodiče začínali zdráhat platit většinu nákladů spojených s tiskem. Se čtenáři to také nevypadalo růžově. Jediným abonentem byla Liborova devadesátiletá babička, která předplatné hradila vždy v den Liborových narozenin, a na jaře si Básníkův rok sem tam koupil kotelník Šumbera, kterému tou dobou již docházel otopový materiál. Proto Pepu příliš nepřekvapilo, když je šéf přivítal se zdrceným výrazem ve tváři a dvěma krabicemi v náručí. „Je konec, Libore,“ zašeptal pohnutě, „otec se zázračně vyléčil z obrny a nebude již pobírat invalidní důchod. Mrzí mě to.“ To už neúspěšný šéfredaktor nepokrytě vzlykal. Libor ho poplácal po zádech a přelétl pohledem malou místnost v suterénu, která byla pět let jeho pracovištěm. Sklonil se a zvedl z podlahy své oblíbené plnicí pero. Potom pokrčil rameny a pomalu vyšel ven. Pepa spěchal za ním. Ve dveřích se ještě otočil a zavolal na šéfredaktora: „Nic si z toho nedělejte, pane nakladateli. Nějak bylo, nějak bude. A že přeju tatínkovi brzké uzdravení. Teda vlastně...“

Když Pepa stanul na chodníku, nebylo po Liborovi ani vidu ani slechu. Pepa se zděšeně rozhlížel kolem sebe. Zkusil, podle doporučení ve strážním řádu, vzlétnout pár metrů nad ulici, aby měl lepší rozhled. Vtom Libora spatřil. Tlačil kolo přes přechod pro chodce v družném hovoru s dámou, se kterou se nejspíš seznámil při čekání na zelenou. Anděl si v duchu slíbil (je-li to technicky možné), že odted' už nebude strážní řád hanět, a vyrazil za svým svěřencem.

„Tak tebe vyhodili, kocourku?“ dotazovala se ona dáma.

„No jo,“ odvětil Libor Pěnkava.

„A už ses koukal po nějakým novým místečku?“ pokračovala dáma s mazlivým úsměvem ve výrazně nalíčeném obličejí.

„Ne,“ řekl Libor a nedbaje zběsilého troubení a Pepových nadávek, zkrížil cestu zleva jedoucímú nákladnímu vozidlu. Dáma poslala rozhněvanému řidiči vzdušný polibek, upravila si lem krátkých šatů s leopardím vzorem a bok po boku s Pepou stíhala Pěnkavu.

„Já bych ti mohla jedno dohodit. Úplně zadara, fakt. Ty jseš totiž děsně roztomilej, víš? U nás v hotelu shánějí recepčního, vzal bys to?“

Tentokrát se málem nechal přejet Pepa, který se, zcela omráčen, zastavil uprostřed tramvajových kolejí.

Libor vytáhl kolo na chodník. Podrbal se ve vlasech a pronesl: „Jo.“

A protože byl Libor muž činu, nasedl na kolo, dámě pomohl naaranžovat se na štangli a dle jejích instrukcí zamířil k hotelu, kde se hosté obvykle moc dlouho nezdrží. Pepa, který byl na věci cti a mravnosti trochu pes, přemýšlel, bude-li lepší, zneškodnit klientku jiného anděla

nebo vydat svého svěřence napospas dalším podobným nestydám. Anděl dámy na štangli však evidentně musel být zkušenější a trénovanější než Pepa, a proto Pěnkavův strážce v zájmu vlastního zdraví zvolil možnost B.

Za usilovného šlapání si Libor v duchu maloval, jak po odbavení dvou tří školních skupin a několika manželských párů sepíše v závětrí recepčního pultu novou básnickou sbírku. Už pro ni měl vymyšlený velmi přiléhavý název Spánek za úplatu. Žil v v ústraní příliš dlouho na to, aby včas pochopil, že v podniku tohoto rázu se tvůrčí klid obvykle nezaručuje.

„A jsme tady, kožíšku,“ informovala Libora dáma, když zastavili v jedné postranní uličce, kam by Pepa za normálních okolností nepustil Libora ani s policejním kordonem. Bývalý redaktor a nyní nezaměstnaný básník Pěnkava slezl z kola a s prvními známkami nedůvěry ve tváři si prohlížel své nové působiště. Úzký třípatrový dům býval kdysi zářivě červený, ale jeho současná barva připomínala plesnivou šunku. „U A-mo-ra,“ přeslabikoval Pepa vývěsní ceduli, na které se vedle nápisu skvěl obrázek obtloustlého chlapečka, jehož nahé tělo zdobil pouze toulec se šípy. „Nejhorší na tom je, že podobně si představují i nás!“ „U Amora?“ obrátil se Libor na svou průvodkyni, „to je nevěstinec?“ „Kdepák, jenom hodinovej hotel, fousku. Co jseš tak vyjukanej? Čekals církevní školu?“

Majitel hotelu byl nejspíš na červenou barvu vysazený. Libor seděl na recepci a připadal si jako v útrobách plyšového medvídka. Pepa poletoval vstupní halou (k pokojům se neodvážil) a sem tam pronesl něco o Sodomě a Gomoře. Co se týče jejich průvodkyně, ta poskytla Liborovi rychlou instruktáž („Holky většinou přijdou rovnou se zákazníkem, ty jim jen dáš klíč od volného pokoje a zákazníka zkasíruješ.“) a odebrala se do prvního patra se slovy, že má za sebou náročnou směnu a potřebuje si odpočinout. V té chvíli Liborovi konečně došlo, že dáma nežertovala a že opravdu přijal místo v hodinovém hotelu. Pepa se na tuhle chvíli těšil. Doufal, že se Pěnkava pohoršeně odporoučí a půjde si hledat nějakou jinou, mravně nezávadnou práci třeba na ministerstvu financí. K jeho nevýslovnému zděšení se Libor ze svého křesílka ani nehnul. Jen trochu povytáhl obočí, z náprsní kapsy košile vylovil notýsek a pero a jal se zapisovat první verše inspirované tímto vskutku zajímavým prostředím. Budu první anděl se syndromem vyhoření, pomyslel si pochmurně Pepa a nasoukal se pod pult v bláhovém přesvědčení, že co oči nevidí, to srdce nebolí.

Odpoledne uběhlo celkem poklidně. Kromě několika málo zákazníků, kteří si do hotelu odskočili v době oběda, se na recepci přimotalo jen pár zahraničních turistů. Novopečený recepční jim co nejšetrněji vysvětlil, že shánějí-li ubytování na více nocí, měli by se poohlédnout jinde.

Stránky Pěnkavova notesu se tak plnily podstatně rychleji než listy v knize hostů a kolem šesté hodiny večerní měl Libor sepsané tři balady, dva epigramy a jednou volně veršovanou báseň,

do které se snažil zakomponovat co nejvíce skrytých významů, aby si měly budoucí generace s čím lámat hlavu. Z této bohubilé činnosti ho vyrušil hluboký hlas: „Hej, dej mi klíč od sedumdesát dvojky.“ Hlas patřil podsaditému muži s huňatým knírem. Za ním stáli další čtyři. Podpultový anděl nakrčil nos. „Tohle dost smrdí.“ To si Libor myslel taky. Pět až deset lidí se do jednolůžkového pokoje rozhodně nemůže vejít. „A to tam půjdete všichni?“ „Co je ti do toho?“ zavrčel první muž. Tato vyčerpávající odpověď však Pěnkavovu zvědavost neuspokojila. „A slečny máte kde?“ Pohár nebo spíš pohárek trpělivosti muže s knírem přetekl. Chytil Libora za límec a přitáhl si ho na svou stranu pultu. Pepa se dal na útěk, ale ve dveřích si vzpomněl na své povinnosti, pomalu přelétl k násilníkovi, nesměle ho zatahal za rukáv a špitnul: „Pane, pusťte ho.“ Muž si ho však vůbec nevšímal a nerušeně řval na Pěnkavu, ať si nechá ty kecy a okamžitě sem navalí ten klíč, nebo mu ho on, knírač, nacpe do krku. Jeho brunátný obličej se přitom vznášel asi deset centimetrů od Liborova, takže si mohl povšimnout, že nehovoří se týmž recepčním jako obvykle. Povolil sevření a ostražitě se rozhlédl. „A co tady vůbec děláš?“ „Pane Molochovský, to jste vy? Mně se zdálo, že vás tady slyším.“ Dáma z přechodu přišla v pravou chvíli. „Copak se děje, něco není v pořádku?“ Molochovský ukázal na Libora. „Co je to za chlapa? Nikdy jsem ho tady neviděl. Moc se ptá.“ Dáma se chlácholivě usmála. „To je náš nový zaměstnanec. Musíte k němu být shovívavý, teprve se zaučuje. Ale ujišťuji vás, že vaše obchodní jednání to nijak nezkomplikuje.“ Libor cítil potřebu se ospravedlnit a ukázat, že není tak úplně k ničemu. „Víte, já jsem tu sotva pár hodin. A navíc je to trochu mimo můj obor, já jsem básník a novinář, tak...“ „Novinář?!“ zařval Molochovský, „fízl, chlapi, je to bouda, zlikvidujte ho!“

V událostech následujících po tomto výkřiku neměl Libor nikdy úplně jasno. Instinkty (čili Pepa) mu velely dát se na úprk. Poslechl. V cestě k předním dveřím mu stáli čtyři průvodci pana Molochovského, a tak se rozběhl ke schodům. Tlustý, pochopitelně červený koberec tlumil jeho kroky. Kolem kotníků mu svištěly kulky, ale jako zázrakem ho žádná nezasáhla. Zázrak, to určitě, ty troubo, myslel si Pepa a zběsilými pohyby křídel odrážel další dávku. Před Liborem se otevřela chodba lemovaná asi dvaceti dveřmi. Hmátl po první klice. Zamčeno. Druhý pokus už byl úspěšný a Libor s Pepou v patách vpadl do maličkého pokoje. Pěnkava si stačil všimnout do půl těla nahé slečny („Klepat!“). Pepa ji také spatřil. Než stihl Pěnkavovi zakrýt oči, vběhl dovnitř první bouchač. „Skoč!“ zvolal heroicky Pepa a nastavil svou hrud' smrtelné ráně. Toto pěkné gesto se vzhledem k jeho nehmotné podstatě minulo účinkem, ale Libor si Pepovu radu vzal k srdci a vrhl se z okna. Let byl příliš krátký na životní rekapitulaci a skončil uprostřed skupinky čumilů, které k hotelu přilákaly neobvyklé zvuky. Sotva se náš básník vyhrabal na nohy, vyběhli ze dveří hotelu další dva členové fanklubu pana Molochovského. Libor se zase rozběhl, ani se nestihl omluvit postarší paní, která zůstala ležet pod ním. Vypadalo to, že jeho útěk už nebude mít dlouhé trvání, protože zpoza

rohu vyběhl čtvrtý gangster následován samotným panem Molochovským. V poslední chvíli ho Pepa přinutil otočit hlavu doleva. O zeď se tam opíralo jeho kolo.

Ti, kdo se toho dne v podvečer nacházeli v okolí hotelu U Amora, mohli být svědky bizarní honičky. Na zrezivělém silničním kole se hubený muž v košili pokoušel uniknout velkému nablýskanému bavoráku. Neobvyklost tohoto výjevu ještě podtrhoval anděl strážný, který seděl na zadním blatníku jízdního kola a neovladatelně se třásl.

„Tohle neskončí dobře,“ drmolil Pepa, „nemá helmu, jede jako blázen a za náma se řítí auto plný chlapů, co ho chtějí zabít. To neskončí dobře. Nee, ty troubo, teď nezastavuj na červené!“ Ale Libor musel, neboť kousek před křižovatkou parkoval hlídkovací vůz a jeden z příslušníků dopravní policie mu naznačoval, ať přijede k nim. Druhý se pokusil zastavit i černé BMW, které se doteď drželo v závěsu za nezdárným cyklistou. Řidič vozu však náhle šlápl na plyn, auto prolétlo křižovatkou a zmizelo v houstnoucí tmě. „Máš tu espézetku?“ otázal se policista klidně svého kolegy. Ten přikývl a obrátil se k muži na kole. K jeho velkému překvapení ho cyklista uchopil za ruku a srdečně jí potrásl. „Pane strážníku, ani nevíte, jak rád vás vidím. Pokuta? Ano, tu samozřejmě uhradím. Bohužel u sebe nemám hotovost, ale zítra vám ji osobně přinesu.“ Zatímco se policisté snažili objevit skrytou kameru, sklouzl Pepa na kolena a dojatě políbil hrubý beton.

Kolem půlnoci stanuli Libor, Pepa a kolo Ukrajina opět před domem, který před necelými patnácti hodinami opustili. Libor Pěnkava své kolo opřel v průjezdu a vydal se po schodech nahoru. Pepa proti této lehkovážnosti výjimečně nic nenamítal. „Kdo by ten krám kradl, že jo. To je tak rezavý, že se to nevyplatí ani prodat do sběru.“ Dohonil Libora ve chvíli, kdy dotyčný lomcoval dveřmi svého bytu v marné snaze otevřít je. Pepa se plácl do čela. „Aha, řetízek, na ten jsem úplně zapomněl. Teď ho sundat nemůžu, bylo by to podezřelý. Co s tím? Tady je dobrá rada nad zlato.“ Co se dá dělat, přespím na půdě a ráno seženu zámečníka, odpověděl mu nevědomky v duchu Libor, kterého už toho dne nemohlo nic rozhodit.

Na půdě to vonělo vypraným prádlem a zaprášenými staletími. Libor Pěnkava, nezaměstnaný básník, neúspěšný recepční a pirát silnic, stál ve vikýři a kochal se výhledem na noční Město. To je krása, pomyslel si a zapsal pár nových veršů. To je krása, pomyslel si. Zítra bych si měl najít práci. Nějakou dlouhodobější. To je krása, pomyslel si, tady bych mohl stát pořád. To je krása, pomyslel si, já se snad stanu kominíkem.

Pepa se nejprve podíval do krovu po trámů vhodném k upevnění oprátky. Pak se ale za své sebevražedné myšlenky zastyděl. „Ale co,“ řekl si, „alespoň bude ten ňouma nebi blíž.“

Alžběta Lepková, 18 let
nám. Krále Jiřího 104, Kunštát 679 72